

Slovinci! cénimo vsaj te drobtine, kar nam jih je ostavila jezna usoda. Pobrinito se za domačo zgodovino!

—n—

Jurčičevi zbrani spisi. Odbor za Jurčičev spomenik, ki je doslej izdaval Jurčičeve zbrane spise, odstopil je lastnino in nadaljno izdavanje teh spisov „Narodni Tiskarni“ pod tem pogojem, da se ona zaveže nadalje izdavat zbirko Jurčičevih spisov, o njih voditi poseben račun, oskrbovati pri sv. Krištofu Jurčičev grob ter po sklenenem konečnem računu polovico čistega dohodka izročiti „Matici Slovenski“ za Jurčičevo ustanovo. „Narodna Tiskarna“ je ceno Jurčičevim zbranim spisom znižala na 60 kr. za vsak nevezani in na 1 gld. za vsak elegantno vezani zvezek. Doslej je prišlo na svetlo pet zvezkov, ki se dobivajo v „Narodni Tiskarni“ (a ne več pri g. dr. Staretu) po zgoraj naznanjeni ceni (za dijake pa samó po 50 kr. zvezek). Odbor je Jurčičeve spise zategadelj odstopil tiskarni, da bi s tem pospešil njih razprodajo in nadaljno izdavanje. Tiskarna gotovo izvrši svojo dolžnost ter izda redno vsako leto po dva zvezka, ako jo bode razumništvo slovensko vsaj nekoliko podpiralo v domoljubnem tem podjetji. Kdor se naroča na liste, ki izhajajo v ti tiskarni, lahko priloži tudi malo svoto za Jurčičeve spise in knjige se mu pošljejo nemudoma. Zdaj se tiska VI. zvezek, ki izide okoli Velike noči. Odbor za Jurčičev spomenik pa v današnji številki našega lista polaga svoj račun. Kar ima še gotovega denarja, izroči ga Matici.

Glagolski nadpis v Sevnici. S. Rutar piše v „Lj. Zvonu“ II. 117: „Na gradu gorenja Sevnica (Oberlichtenwald) nahaja se glagolski nadpis“; in zopet isti v „Lj. Zvonu“ V. 440 po Janischevem Topogr. stat. Lexik. v. Steierm. pravi: „da se v gorenjem sevnškem gradu nahaja slovenski napis: ‚na pana boga mi houffanje‘ in še drug glagolski napis“. — O ti stvari sta pisala že prof. J. A. Suppantšitsch v knjigi „Ausflug von Cilli nach Lichtenwald“ 1818 str. 136. in B. Kopitar v sestavku „Slavische Aufschrift zu Lichtenwald in Untersteier“ (v. Barth. Kopitar's Kleinere Schriften ed. Miklosich. 1857 16), po katerih nam tudi dr. Josip Pajek v svoji zbirki „Črtice iz duševnega žitka štaj. Slovencev“ na str. 163. tako pripoveda: „Sevniški grad — bil je dolga leta lastnina Solnograških nadškofov. V gradu se nahaja takozvana lutrovska klet. Klet je bila svoje dni za druge namene pozidana, bila je katoliška cerkev. Ker so pa v Lutrovej dobi baje v njej opravljali lutrovci svojo božjo službo, so njo pozneje zvrgli in za vselej opustili. Na zbočenem stropu se dviguje lepa kupola; v kleti so ob obeh straneh razvrščeni velikanski vinski sodi, pod nogami pa ima obiskovalec ‚žerf‘, domovanje rajnkih. V tej kleti se berejo sledeče besede na steni: ‚Na pana boga mi je houffanje‘. Na nasprotni steni zapazimo ravno te besede, pisane z glagolico“. No na sledeči strani 164. dodaje temu dr. Pajek to-le opazko: „Iz sostavka: ‚Der sogenannte lutherische Keller in Ober-Lichtenwald‘ (Mittheilungen der k. k. Central-Commission zur Erf. und Erh. der Kunst- und historischen Denkmale. 8. knjiga, 3. zvezek) je razvidno, da se imenovano poslopje nikdar ni za božjo službo rabilo, in da je le z latinskimi črkami pisan stavek pristen, ne pa on, o kojem se je mislilo, da je pisan z glagolico“. —

Stvar je res zanimiva in važna. Vsebina omenjenega napisa je pač luterska („Gott ist meine Hoffnung“), a oblika, vsaj ponekoliko — češka („pan“ — gospod). Kako bi neki češčina prišla v slovensko stran, in kako bi še v protestantovski dobi rabila glagolica?! — Iz navedenega izvestja po „Mittheilungen“ zvédamo samó to, da je pristen nadpis v latinici; a nič se nam ne pripoveduje gledé glagolskega: ali da je kakov ták nadpis, dasi z drugim značenjem, ali pa da gla-

golskega nadpisa tam sploh ni. Dr. Pajek, kateri je po lastni izpovedbi „leta 1862. ovi grad obiskal“, sam tudi kar ničesa ne omenja o najdbi svoji. A vsekakor bi bilo vredno, da stvar preišče kateri strokovnjak naš ter nas konečno izvesti do-
ločno, kaj in kako je z „glagolskim nadpisom v Sevnici“. A. F.

Naše tiskarne. Na Kranjskem imamo osem tiskaren, namreč: tiskarno Blaznikovih naslednikov, Katoliško, Kleinmayr-Bambergovo, Klein-Kovačevo, Miličevo, Narodno v Ljubljani, Krajčevo v Novem Mestu in Šebrovo v Postojini. Največja je Bambergova tiskarna; v nji dela 33 stavcev in mašinistov in 7 vajencev, 4 brzotiskalnice in 5 drugih strojev, katere vse goni plin. Prva za njo je „Narodna Tiskarna“, ki ima 2 brzotiskalnici in 5 drugih strojev, 13 stavcev in 6 vajencev. Blaznikova ima 11 stavcev, 4 vajence in 2 brzotiskalnici in 7 raznih strojev; Katoliška 7 stavcev, 3 vajence, 1 brzotiskalnico in 1 pomožni stroj; Klein-Kovačeva 4 stavce, 3 vajence, 2 brzotiskalnici in 5 drugih strojev, Miličeva 4 stavce, 5 vajencev, 2 brzotiskalnici in 4 druge stroje, Krajčeva ima 3 stavce, 1 vajenca, 1 brzotiskalnico in 1 drugačen stroj, Šebrova v Postojini ima 1 stavca, 1 tiskalnico in 1 stroj.

„Podpiralna zaloga slovanskih vseučilišnikov v Gradci“ je imela 1884/5. leta 707 gld. 60 kr. dohodkov in 597 gld. troškov, od katerih se je 329 gld. razdelilo v podporo 17 slovenskim vseučilišnikom. Glavnica se je to leto pomnožila za 700 gld. in znaša zdaj 5900 gld. Iz odborovega poročila in iz navedenih imen darovalcev vidimo, da slovensko razumništvo ubožne vseučiliške mladine naše nikakor ne podpira v toliki meri, kakor bi bilo želeti. Naj bi imovitejši domoljubi pomislili, kako dobro naložé vsak goldinar, ki ga pošljejo podpiralni zalogi; kajti ž njim podpirajo nadárjeno, a ubogo mladino slovensko, ki je up in nada boljše bodočnosti naše, ž njim podpirajo narod svoj. Darila se pošiljajo veleučnemu g. c. kr. vseučiliškemu profesorju dr. Gregorju Kreku, ki je duša podpiralni zalogi.

Novi časopisi hrvaški in srbski. V Zagrebu je g. Ivan Krajač začel izdavatí nov velik ilustrovan hrvaški list „Balkan“, katerega ureduje gosp. Ivan Kokotović. Stalni sotrudniki so mu znani hrvaški literati E. Barčić, dr. Marijan Derenčin, Desiderius, Jos. Draženović, Fran Folnegović, Avgust Harambašić, dr. Hinko Hinković, Jovan Hranilović, Nikola Kokotović, Anton Kovačić, Silvij Kranjčević, dr. Fr. Pilepić, Jos. Prigl, Julij Rorauer, Gjuró Turić. Umetniški del lista ureduje slikar Ferdo Kikerec, glasbenega Ivan pl. Zajec. Doslej so nam došli štirje zvezki, v vsakem oziru izvrstni; polni so lepih pesmij, živahno pisanih povestij in raznovrstnih črtic, posebno dobro je uredovan „Listek“. Tudi podobe so čedne in prinašajo zlasti obraze imenitnejših političnih prijateljev Starčevićeve stranke. Cena listu, ki izhaja vsak mesec po dvakrát v velikem formatu „in folio“, je za vse leto 6 gld. — Izvrstni srbski leposlovník „Stražilovo“, ki je lani nehal izhajati, oživel je z novim letom spet pod svojim prejšnjim uredništvom v Novem Sadu. — V Sarajevu je g. Božidar Nikašinić začel izdavatí po dvakrát na mesec ilustrovani srbski leposlovní list „Bosanska Vila“, ki ima blizu tako notranjo in vnanjo obliko, kakor „Stražilovo“.

„Il signor di Valpacifico.“ Racconto di Giuseppe Stritar. Versione dallo sloveno di Ivan Trinko. To je prelepa Stritarjeva povest „Gospod Mirodolski“, katero v izbornem italijanskem jeziku priobčuje naš rojak gospod Trinko v videmskem dnevniku „Il Cittadino Italiano“. Gospod Trinko ima izvrstno però; ustregel bi nam, ko bi Italijane seznanil še s kakim drugim slovenskim pesniškim proizvodom.